

GLAS SVOBODE.

Slovenci-bratje združimo se! V slogi je moč!

Stev. 41.

Chicago, Ill. 6. novembra 1903.

Leto II

Za slovensko narodno Jednoto.

Rojaki, kar Vas je v naprednem taboru, v taboru prosvete in svobodnega razvijanja med nami Slovenci, delujte na to, da se zglasijo društva za pristop v "slovensko narodno jednoto"; kjer pa to nikakor ni mogoče, ustanovljate nova društva, da pokažemo v najkrajšem času svetu, da se zavedamo tudi Slovenci svoje možnosti — da se hočemo delavci sami voditi, brez kakega teritoriziranja iz strani krogov, ki so se posvetili loru na duše. Kdor služi težko svoj svakdanji kruh, oni ve najbolje, kje ga čevelj žuli. Na delo torej vsi!

Za začasni pripravljavni odbor "slov. narodne jednotne":

Frank Klobičar, predsednik.
Anton Mladič, I. tajnik;
Frank Bahovec, blagajnik.

Vsa pisma je adresirati na:

Anton Mladič, I. tajnika društva "Slavija", 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

OPOMBA: Društvu "Slavija", oziroma pripravljavnemu odboru za ustanovitev "slov. narodne jednotne", so do zadnje seje dne 1. t. m. prijavila svoj pristop tri starja društva izven Chicago. V La Salle, Ill., se je iz toistega namena ustanovilo novo društvo, imenom "Triglav". V društvo se je vpisalo doslej 24 udov. Kdor želi pristopiti v društvo, naj se obrne na tajnika, sestra Dan. Badovinca, 1243 — 3th, ali pa na predsednika, sobrata Matt Strohena, 443 Main Str. — Le tako vstajno naprej!

Uvod k razmotrovjanju ustanovitve narodne jednotne.

Pisac P.-E.

Ze pred dvemi leti se je v "G. N." razpravljalo o ustanovitvi take jednotne, kakor je baš zadnji čas čitali v "Glas Sv." poziv začasnega odbora "Slavije" v Chicagi. In od tedaj pa do danes je šlo že lepo steklo klasičnih načrtov po vodi. Kje je iskati vzrok, da se niso razmotrivate ideje vsaj približno faktično urednici, oziroma uvedle? V osobnih prepričanjih posameznikov, kjer dejo za svojim neprebavljenim "idealizmom" čez grm in strm, ne da bi vpoštevali stopnjo, katero zavzema naš še malo izobraženi narod. Dobro je, če si posameznik — kot izobraženec — nekač več dovoli in se spusti v kakšen "kariero", toda pozabiti ne sme nikdar, kakšno jed zamore prebavljati narod, iz katerega je izšel. Naš narod je tak, kakšnega je izgajila rimska klika — dober za boržazijo. In, če mi pravimo, da so taki ljudje tepi, smo tudi sami nespametni. Tepca pusti, da pride sam k tebi in ti prednes, kar želi, potem ko je spoznal, da ima v tebi sposobnejšega, a zmerneča človeka. Sicer pa je itak prenehalezno delo — posebno tu v Ameriki, kjer prevladuje materializem — da bi duševnega reweža prebuval.

Slovenec-svobodomiselnikov, nikkakor ni malo število v Ameriki. Prav zato pa moramo pomilovalno konstituirati slabi vspeh v zastopstvu nujnega stališča. Nobenega pravega cilja pred sabo, nobenega delovanja nismo želi dosihdobj. Pod tako boljšnjico mora hirati tudi najboljši pristas naprednega misljenja. In ravno sedaj, ko se je stara ideja zopet oživeljala, je treba strogo paziti na to, da se stvar zopet ne ubije. Prepričan sem, da je taka "zvezna" (jednota) podpornih društev slov. delavcev v Ameriki neobhodno potrebuje in je zeleni, da se prej ko može ista tudi ustanovi.

Pred vsem pa naj mi bo dovoljeno, kakor tudi vsakemu drugemu, izraziti svoje mnenje o novo ustanovljeni zvezni, kajti čestokrat se zgodi, da imajo novo ust. društva ves drug pomen in deloma tudi namen, kakor tisto, kar bi imelo biti. Takoj n. pr. se ustanovljajo društva z raznimi "patronskimi" pokrovitelji m. d. svetnic, grofov, baronov, pescnikov, cesarjev, kraljev itd. In tako, kot posporina, društva izkor-

šajo razni elementi v svoje šoviniščne, cerkvne in druge take namene in "parade", za svojo stafazo. S takimi starovščinskimi nazori se pač ne moremo in ne smemo sprizgnati, ako hočemo ustanoviti kaj modernega. Mi delavci moramo propagirati edino-le z novimi svetovnimi nazori svetovnega delavstva, to vse! Ker pa smo danes še nezmožni jezikov družin narodov, se moramo sami med sabo organizirati za hipno pomoč glede gmotnega stanja.

Glavni namen take zvezne naj bi bil: podpora v bolezni in vsestranska izobrazba. Vprašanje o podprtosti in osmrtnini je za nas vse, seve, najvažnejše, kajti skrb za oskrbo družine gre nad vse drugo. Iz tega izvirja socialno gospodarstvo in končno — socializem. In, če se hočemo odtujiščiti onim, katerih želje se začenjajo in nehažo vedno le okoli denarja, potem si moramo poiskati primernih sredstev, da se ž njimi otresemo starega zla. In to sredstvo bo brezvonomo takata podpora zvezra (jednota) slovenskih delavcev v Ameriki, ki pa mora biti ustanovljena za vsestranski in splošni blagor in ki bi imela vse kaj več pravega jedra v sebi, kakov "nar. hrv. zajednica" in slične patrijarhalne zvezze s svojimi schiščnimi gospodarji na celu. Prost torej z zastrelimi odnosaji, proč s pokroviteljstvom raznih patronov in patrijarhov, proč z nadutim šovinizmom in naprej za našo moderno jednoto!

Vojaški despotizem v Ameriki.

Nedavni pogovor med sodnikom Seedsom in vojaškim zastopnikom v Cripple Creek-u, Colo., pred okrajnim sodiščem istotam, je tudi za nas slovenske delavce v marsčem podučljiv. Sodnik Seeds je izjavil:

"Guverner Peabody nima nobene pravice uplevati vojaške postavke. Ako se želi Colorado posaviti pod vojaško kontrolo, ima to določiti le državni kongres."

2.) Vojaštvo nima istotako nobene pravice postavljati svoje sodišča, dokler je civilna sodnija v dotednem okraku.

Castnik Mc Clelland, zastopnik amerikanskih knutokratov je odvrnil:

Državna oblast je razdeljena na tri oddelki: 1) eksekutivni; 2) postavodajalni in 3) sodniški, ker pa razne okoliščine naneso, da je treba poklicati vojaštvo pod orožje, in tarej le guverner glavno zapovedništvo v rokah; kot tak pa sme postopati po svoji volji, kadar je v interesu državne oblasti, ne glede na to, da nimajo civilni sodniki nikačne pravice se vtikati v vojaščine, ali se celo spodirkati nad posameznimi osebam v vojaški sukoni. Pravica civilne osebe mora prenehati, kadar želi vlada s svojimi interesimi stopiti v ospredje.

Cital je potem odločitev "velike sodnije" v Pa. glede vojaka Westotta, kateri je preteklo leto vstretil nekega štrajkarja in bil tega zločina oproščen. Konečno je še povedal,

da se bodo tudi v tem oziru ravnali po takratnem vzgledu in ostrosti nastopali proti štrajkarjem v Cripple Creeku in drugod.

Priostni odvetnik Murphy je na to opomnil sodnika na slučaj guvernerja Waita 1. 1896. Takrat je tudi guverner poklical vojaštvo na pomoc proti municipalnim tatovom, ali ono se mu je samo posmehalo in norčevanje odklonilo vsako vmeševanje. Wait je potem tožil častništvo, toda opravil ni ničesar, kajti "velika sodnija" v Denveru je odbila vojaško postopanje.

Iz teh dveh določb je razvidno, da sme le guverner republikanske stranke računati na vojaško pomoč in da je vojaštvo edino-le zato tu, da ščiti naše izkorisčevalce. In delavci? — ti so slednjič oni, ki se mučijo skozi celo svoje življenje po raznih tovarnah, rudokopih itd. da spravijo skupaj potrebe svote za vzdrževanje farjev, kapitalističnih loparov in teh hlapcev — vojaštva.

Vojaški despotizem pomaga očitati duševni razvoj posameznikov način. m. d. svetnic, grofov, baronov, pescnikov, cesarjev, kraljev itd. In tako, kot posporina, društva izkor-

šajo razni elementi v svoje šoviniščne, cerkvne in druge take namene in "parade", za svojo stafazo. S takimi starovščinskimi nazori se pač ne moremo in ne smemo sprizgnati, ako hočemo ustanoviti kaj modernega. Mi delavci moramo propagirati edino-le z novimi svetovnimi nazori svetovnega delavstva, to vse!

Ker pa smo danes še nezmožni jezikov družin narodov, se moramo sami med sabo organizirati za hipno pomoč glede gmotnega stanja.

Ali spimo mi drugi?

Reček Andrejček.

ZAKAJ JE ZAPUSTIL PRIŽNICO TER ZAČEL UČITI SOCIJALIZEM!

"Urednik "Detroit Times". Vi ste me prosili v kratkih potezah povediti, zakaj upam jaz storiti na svetu več dobrega na socijalističnem odrnu, kakor pa na krščanski prižnici.

Kar hočem v slednjem povedati, ni namenjeno zmanjševati delovanja duhovščine, kar ga je ona dosihd storila ali kar ga bode v bodoče.

Resnično je, da jaz ne morem smatrati za veljavne izroke, kateri se navajajo, da je bila cerkev do sedaj brezvspesna v svojem poskušu zmanjšati zlo na tem svetu. Cerkev pripisuje za človečanstva slabosti ali ludobij posameznikov, ter skuša te posameznike poboljšati. To smatram jaz za nezadostno, ne oziroma se na to, ako je teorija o ludobiji ali slabosti posameznikov, pravila ali ne. Gospodarska zla izvirajo iz nezdrevih gospodarskih odnosov, kateri so prav jednostavni, namreč, da poseduje le malo del ljudstva sredstva za pridelovanje, med tem, ko morajo na drugi strani vendar živeti vsi ljudje.

Delovanje cerkve je ovirano na vseh straneh, ter more tako ostati brezvspesno napram takozvanim socijalnim vprašanjem. Ta vprašanja pa se vsa lahko v eno samo osredotočijo in to je vprašanje nevposlenih. Nihče se ne bo lotil dela, katero bi bilo proti splošnemu dobru, ako mu je mogoče dobiti stanovitno, pošteno in dol "o plačano delo".

Vprašanje nevposlenih pa ima svojo korenino v prenapolnjenih skladničih raznih izdelkov, katere sicer delavec potrebuje, katera pa ne more kupiti, ker ne dobi popolne plače za svoje delo. Ta odnosaj pa se ne more ločiti od sedanje načrte, provzročajoči dobiček.

Z obstankom, socijalnih slojev so nastala zla izvirajoča iz njih. Gospodarske razmere odločujejo vedno tudi gospodarske ideale ali nazore. Določeno bogatstvo je provzročilo plemstvo in vse plemstvo je zidano na odločenem bogatstvu. To pomeni socijalni izraz odnosov med gospodarjem in taxilovim.

Hacksov svak + začel Taxilove

slepijke razkrivajo v Taxilu je uvedel, da mora biti sedaj konec njegovi spekulaciji, ki mu je nesla nad tri milijone frankov.

Sklical je radi tega na dan 19.

aprila v dvorani zemljepisnega društva v Parizu velik shod in na tem

mognostevilno obiskanem shodu z največjim cinizmom povedal, da je vse švindel, kar je pisal, da je imel vse katoliški svet 12 let za norco,

ker mu je to neslo. In nazadnje se je še toplo zahvalil vsem katoliškim

škofom in duhovniškim listom, da so ga tako izdatno in s tako vnero podpirali.

Povedal je še mnogo drugih začinjev, tako da se je škof Northrop v Charlestenu že pred leti obrnil do papeža in mu pisal, da je vse od konca do kraja bedasta laž,

kar je Taxil pisal o hudičevanju v

Charlestenu, a papež je škofu ukazal molčati. Da je to resica, potrjuje "Historisch-politische Blätter" (1896, II, 73).

Shod se je seveda končal z velikim hrupom. Zbrane duhovniki bi bili najraje Taxila ubili, a prišla je policija in naredila rabuki konec.

Dalje, tlačenemu človečanstvu le "Socijalizem".

Kateri slovenskih duhovnikov v Ameriki bo počastil sebe in naš naš, tem da bo priklical sebe kot javnega oznanjevalca pravega duha Kristusove vere?

Obrambna sredstva proti klerikalizmu.

(Dalje.)

Ko je bil kongres končan, začelo je najobsežnejše izkorisčanje Taxilovih sleparij. Duhovniki so njegove spise razširjali v milijonih in milijonih eksemplarjev po vsem svetu.

Duhovniki so jih proglašali kot sveto resnico, vsebina teh spisov se je oznanjala po vseh cerkvah.

Sicer je bila ta vsebina bedasta — a to nikogar ni motilo. V zadnji hribovski vasi na Kranjskem se je ljudem dopovedovalo, da so kranjski liberalci framsioni in da framsioni sploh občujejo s hudičem; v vsaki so vedeli, da se je lesena miza spremena v živega krokodila, ki je igral klavir in zapeljal neko ženko; da je Diana Vaughan, krvni čebri hudič Bistrju, prienel hudič Asmodej rep leva-angelja evangeličana Marka, in da je bil hudič Bitruče, dojilja in mož Jofifje Walder.

To so bili lepi časi. Kdor ima slovenske klerikalne liste iz 1. 1895., 1896. in 1897. pri rokah, najde tam prelepih izgledov, kako so klerikalci načar narod sleparili s Taxilovimi sleparijami in kako pridno so slovenske svobodomiselnike razglašali za brave pravcate framsone, sinove satana in otroke peška.

Taxil je svojim sleparjem pravzaprav sam naredil konec, ko je tamreč spoznal, da se komedija ne da več nadaljevati. Njegov pajdaš, Hacks, je namreč v klerikalnem

listu — "Kochnische Volkszeitung"

— lastnik je urednik tega lista je bil Hacksov svak + začel Taxilove

slepijke razkrivajo v Taxilu je uvedel, da mora biti sedaj konec njegovi spekulaciji, ki mu je bilo utrujeno.

Vzhodna Azija.

Tokio, 4. nov. — Guverner je razvedel, da je ne bo lotil dela, katero bi bilo proti splošnemu dobro, ako mu je mogoče dobiti stanovitno, pošteno in dol "o plačano delo".

Tokio je radi tega na dan 19. aprila v dvorani zemljepisnega društva v Parizu velik shod in na tem

mognostevilno obiskanem shodu z največjim cinizmom povedal, da je vse švindel, kar je pisal, da je imel vse katoliški svet 12 let za norco,

ker mu je to neslo. In nazadnje se je še toplo zahvalil vsem katoliškim

škofom in duhovniškim listom, da so ga tako izdatno in s tako vnero podpirali.

Na koncu je bil Taxilova

zahvaljena vse svetnemu

človečanstvu, da je se pridružil

zahvaljeno in s tem končal.

London, 4. nov. — "Daily Mail" v Tokio poroča, da so se v Chemulpi v krvavem boju spopadli ruski mornarji ladji "Bob" in japonski mornarji.

Yokohama, 4. nov. — V Tokio se je

oficijelno razglasilo, da se Rusi

umikajo iz Yongampha na reki Ya-

lu in da ostanejo za nedoločen čas

zahvaljuje vse svetnemu

"Glas Svobode"

Prvi svobodomiseln list za slovenski narod v Ameriki.
Izdajatelj in urednika:

MARTIN V. KONDA
FRANK M. MEDICA

"Glas Svobode" izide vsaki petek in velja za Ameriko:
za celo leto - - - \$1.50
za pol leta - - - 75c
ZA EVROPO:
za celo leto - - - kron 10
za pol leta - - - kron 5
Posamezni list po 5 centov.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]
is the only union labor paper in America; edited & published every Friday in the slovene language by M. V. KONDA, & F. M. MEDICA,

"Entered July 2, 1903, at Chicago, Ill., as second-class matter, under Act of Congress of March 3, 1879."

Subscription \$1.50 per year.
Advertisements on agreement.

Naslov za dopise in posiljatve je sledi:

"GLAS SVOBODE"
563 Throop St. Pilsen Sta.
Chicago, Ill.

DOPISI.

Iz Pueblo, Colorado.

Kdo ne poзна našega razgrajča, nica Cirila! Kako bo ta hudič dajal odgovor za svoje dela, si ne moremo misliti. Vsaka druga beseda izpred altaia mu je gotovo "dolar". Ne spominjam se več, kdaj je imel on zadnjikrat pošteno pravoved, menda je sploh take še nikdar bilo ni. Že za to, kar ta lopov zahteva za krst, bi bilo vredno, da ga posljemo k vragu, zapolimo iz svoje srede. Ako izhajajo farji drugih narodnosti, katerim ni treba za krst plačevati, kako bi tedaj ne mogel tudi en Ciril izhajati?!

Iz tega lahko razvidimo, da se je moralo že tisoče in tisoče našega denarja spraviti nastran. In kako tudi ne, saj smo koloradski, posebno pueblski, Slovenci vpisani pri škofu Matzu za največje bedake, kateri se pusti skubiti tudi takrat, kadar se jih za nekaj tisočakov očitno oropata. Znano je dejstvo, da je škof kaplan-zupnik poneveril 72 tisoč dolarjev in kdo mislite, da bo sedaj založil to ogromno svoto? Mi, mi — belaki! Sicer se nam ne bo povdelalo, da se gre za oni zaščekulični denar, ali kdor še ne ve, kakšnega se poslužuje rimski farji pri vsaki priliki, sploh menda nikdar vedel ne bode, ker so mu možgani premehki. Vrata, Kranje je tega glede res zabit: prepičan, smo o farški sliperiji, posebno kar se tiče onih 72 tisoč in vendar si ne upamo pomagati pač pa hočemo pravkar postati še večji norci, kakor smo bili doslidob. Komaj, da je svet nekoliko pozabil na vkradenih 72 tisoč dolarjev, pa se nam že čita izpred altaia škofova pisma, da mora vsak dober "katoličan" darovat vsaj po \$1 ali \$2 za sirote (?). Bože mil, tu se nas zasmehuje prav po notah! Rojaki, kdaj naj vendar preneha to večno beračenje okoli nas? Kaj nam pomagajo farji, ko jim je dolar vse — najvišji Bog? Proč žujimi, nadomestimo jih res s Kristusovimi namestniki, ako pa to ni mogoče, bodimo brez takih grdih izkorisčevalcev ljudstva. Ravno za to, ker se pustimo Slovenci do zadnjega skubiti od farjev, nimašči nič, smo rejen, jetičen narod. Skrajni čas je že, da razvijemo pravpor svobodnega duha, ako se hočemo povpeti k drugim naprednim in zato tudi v vseh ozirih bogatim narodom.

Dne 5. oktobra je povila soproga sobrata Frane Zanič hčerk. Kakor običajno šel je imenovan rojali k Cirilu, domenit se radi krsta. Nič vredni nune pa je prinesel takoj na dan svoje "davčarske" knjige in pripomnil, da bo kmalu novo leto, da naj plača (namreč Z.) davek itd. Rojek F. Z. je bil naravno, valed tegu surovega nadlegovanja, kako nejevoljen in odvrnil, da hoče, vzlč temu da ima poravnati račune za vodo, kurjavo, pohištvo itd., plačati za krst \$5, več pa nikakor ne in naj Ciril makari stokrat zahteva \$10. Kavc se je slednjič udal, čet, saj bo drugih \$5 plačal hoter in pel tem

je ostalo. Uverjen sem, da bo pišateli teh vrstic iz Cirilove strani zoper odpadnik, nekatoličan, da dela on (Ciril) samo za čast božjo itd. Vprašam pa namestnika belcepopa, v kakšnega Boga bi on veroval, ko bi denarja ne bilo? Če bi imelo ljudstvo še kaj več takih "namestnikov" bi kmalu izkryvalo. Prokleti hinstavstvo! Rojaki, naročujte si in podpirajte list "Glas Svobode", kaj te ta nas preroja in pripravlja na boljšo bodočnost, toda le tedaj, ako se zdržujemo okoli njega. Poždrav vsem zavednim rojakom.

M. S. F.

iz Cleveland, Ohio.

Ze politika naših duhovnikov sama dokazuje vseskozi dovolj, kakšni prijatelj ljudstva so ti rimski fanatiki. Gospodje, ki so priporočali pri zadnjih volitvah v Clevelandu, naj glasujemo za demokratsko stranko, nas sedaj pozivljajo, naj oddamo svoje glasove za republikance, to je, naj pošljemo kandidate republikanske stranke v državni zastop Ohio-e. To dokazuje, da breznačništvo ni nikjer tako ukoreninjeno, kakor v duhovnikih. Njim se ne gre za načela, marveč le za denar. Kdor jim boljše plača, tistega priporočajo. Le-to imenujejo potem ti breznačni ljudje politiko. Njim je vera denar, politika nič manjšsploh vse jim je — dolar ... In taki ljudje naj nas vodijo, kajih osebna čast je vsak dan vsakomur na prodaj! Slovenci! Izpametujte se in dajte takim hinavskim ljudem zasluzeno broc.

G. B.

Impertinenca klevelandskega pobalina.

Oholo fante in šolski izmeček, kija na ime Krže, si dovoljuje v svoji otroki načini v svojem "rakcijonarnem stranišču" zasmehovati strankarski shod socialistov v Dražidnih na Saksonkem. S tem misli vobče osmešiti — kakor kak klasik, ki stoji nad strankami — delavske voditelje Nemčiji ... Ta je v istini lepa! Pobje, ki niso skozi celo svoje življenje družega delali, kakor farbar ljudstvo, si že jemljejo pravico, zasmehovati in obrekovati ljudi, ki so od nog do glave poštenjaki, ki so stali vse dni svojega življenja na braniku delavskih interesov ... Poznamo v Ljubljani par takih prismuknjeni mežnarjev, ki so uslužbeni v škofiji za nekake "klovne" in praktične raznasevalce dnevnih "svetih" škofovskih novic. Te hipnotizirane pare so pravi pravcati tipi "monkejev", katere vidimo po ecologiskih vrtovih in nad katerimi imajo obiskalci takih vrtov svoje dopadjanje in "spas" ... Uprav tak eksemplar je tudi Kržetov poba v Clevelandu, a med tem ko prevzame ljubljanski Bonaventurno vso odgovornost za razna javne kolobacije svojih mežnarjev nase, ne spada Krže v njejov krog lasovanja. Ameriški škof je pa sploh ne prevzamejo nobene odgovornosti. Vse, kar storijo je to, da izjavljajo, da so ravno zato tu ljudje, da malce okreajo njegove prepotentne hlape! In tako je tudi dobro! Preskrbeli bomo sami, da se bodo nekoliko prikrajšali jezikl maziljenim fantom. Sapienti sat!

da se to ni zgodilo in je moral g. K. zapustiti dvorano samo za to, ker je škofovemu potrjenemu žrebcu, par dni prej, nekaj resničnih zabrusil v obraz, rečemo tu na tem mestu Kranju mi odkrito, da bo še obžaloval surovi napad na g. Kl. v javnem lokal. Skrbeli bomo, da ne bo mirno užival prokleti sad svojega farbanja. Marljeni lumpje naj nikar na mislijo, da nam kaj škoduje agitacija proti "Gl. Sv.", obratno, od dneva do dneva, se nam innožijo naročniki, ker tudi Slovenci spoznavajo, da ni vse zlato, kar se sveti in da ni vsak far (farški lumpacijns-vagabundus) svetnik in da zamoremo priti tudi Slovenci le potom splošnega preverata današnjega gospodarskega sistema, do zboljšanja svojega gmotnega stanja. Menda se ne moremo, ako trdim, da bo javnost že prihodnje leto marsikaj novega doživela. Kryavo-rdeče zastave se pač že razvijajo! Odvzete pravice ljudstvu nazaj in — mirna bosna! Farški tolstega bika v So. Chigagi torej pozivljamo celo, naj brusi svoj jezik proti "Gl. Sv." in naj bo veden v moralu svetega Ligourijsa. (Ne bo drugače, kakor, da si enkrat omislimo dotični prevod v slovenščini in ga podamo slov. ljudstvu v polnem obsegu.) Samo ob sebi je umljivo, da lopov ne veruje, kar veleva verovati drugim in da ne živi sam po tem, kar se predzne učiti druge; prepičan je, da goji sleparijo med ljudstvom in to je nekaj, kar bo spravilo prej ali sledi ljudstvu na pravo pot! Božji milni meljejo počasi, a tem sigurneje! G. M. pa izrečno obžaluje, da posoja svoje ime rimskega nečimernežem. Imeli smo ga za boljšega in bolj pametnega moža. G. Kl.—ju predbabativi brezverstvo, se pravi, sebe po nosu biti. Kaj, ki bi vprašali g. M., kak katoličan je bil on pred tremi leti in h kaki veri se je takrat priznal: k protestantovski, židovski, moħamedanski, ali sploh k nobeni. Za razkriti bi bilo tu marsikaj. Pamet, pamet je bolje kot žamet! Naiven pa je tudi zelo, g. dopisnik "Am. Sl." Ne razumemo, kje je pobral to novost, da je zgradena cerkev občanov. Bezite no, ali ne ve ste, da je vsaka cerkev — "bizneshaus" faršta — priklopjena takoj rimskemu zakladu, in da je cerkev največja od vseh svetovnih organizacij, ki je od pamtevka kovala verige ljudstvu! Sicer pa o tem ob priložnosti kaj več. Do vidova torje!

Iz Cleveland, Ohio.

Kako vkoreninjeno je praznovrstvo v Slovencih, dokazuje naslednja resnična dogodbica.

Trije slovenski delavci, iskajoči dela, zagledajo na trotoarju Hamilton ceste neko umazano junco, ki je bila na enem voglu zavezana v voz. Delavec M—č pobere junco in jo brzo razveže. A kakšno razočaranje! V juncu je bil zavezani nikel, poleg njega pa mrtev komar. Delavec Š—k, nekoliko prebrisani, reče hitro M—č: Gotovo je to kaka vera. M—č je vrgel nikel in komarja proč. Za njim ga je pobral delavec Z—lj. Ali tudi ta je zgnijusom vrgel nikel in komarja od sebe. Se le sedaj se je sklonil delavec Š—k in pobral, seveda le nikel ter z njim odhitel v prvi salon, kjer je izpel na zdravje praznovrnik čašo pive.

V Clevelandu sedaj povsod odpovedajo delavce. Delo je sedaj težko dobiti. Ne vemo, ali je to le kak neroden kapitalističen volilni manever za prihodnje državne volitve v Ohio, ali stojimo v resnici pred gospodarskim polonom. Dobra prosperita, o kateri so govorili republikanci že pred 14. dnevi gineva od dneva do dneva in kmalu ne bode o nji, če pojde tako naprej, ne duha ne sluta.

Z. J.

Dokazano je,

da umrje vsako leto na tisoče ljudi — po največ iz delavskih krovov — vsled lastne krvide za bolezni, katerim bi se lahko pravčasto popolnoma izognili. Koliko ljudi je, ki se pritožujejo vsled bolnega želoda, bolezni na ledvicah, jetrih, omotičnih napadov, vsestranske slabosti itd. Ako bi sleherni posegel takoj, po pravem, povsod obrekovanjem postal policista na vrat g. K.—ju, bi bila njihova dolžnost potegniti se za povabljenega gosta in vreti na cesto — makari skozi okno — farškega lumpa. Ker

Žrtev razmer.

(Zapiski kranjskega kaplana).

XVI.

Zmagal sem, zmagal popolnoma. Anka Belinova je bila danes moja. Tako sem zapisal neko nedeljo v dnevin, po katerem sestavil te svoje zapiske.

Evo — kako se je zgodilo, da sem zmagal.

V konsumu sem dal odrezati najlepšega sukna za celo oblike in sem to skupno poslal Anki s prijaznim pisemcem, naj to sprejme kot izraz mojega priateljstva in mojega posobnega spoštovanja.

V nedeljo popoldne je prišla Anka sama v moje stanovanje, da se mi zahvali za ta dar.

Ko sem bil sam z njo, ko sva se pogovarjala o različnih brezpomenih vsakdanjostih, sem jo nakrat ravno ko je stala tik mene in ogledala neko podobo — kar hipoma objel in jo vroče poljubil. Zavrisila je na lahko, a zdele se mi je, da bolj vsled presenečenja, nego od strahu, sicer se pa ni dosti branila.

— "Ne zamerite", sem potem jecjal, in res nisem vedel, kaj naj rečem, da bi mogel iti dalje.

Anka se je nekako posebno prijazno nasmejala in je rekla:

— "Kaj bi Vam zamerila, da se ne storii greh?"

— "In če bi bil grešil?"

— "To ni moguče — Vi ste duhovnik in ne boste grešili."

Ti ljuba nedolžnost, sem dejal sam sebi in hitro znova poljubil raznati ustni mlade lepe žene. Potem sem prinesel nekaj buteljk finega vina in primoral Anko, da je sedla poleg mene.

— "Ali veste, da zaradi Vas vso noč nisem mogel spati," sem začel razgovor.

— "Zaradi mene?"

— "Da! Vedno mi hodite na mese. In Vi — ste li Vi dobro spali?"

— "Ne posebno — ne vem zakaj bila sem nekam razburjena."

— "Razburjena? Morda, ker sem Vam poslal svoje darilice?"

— "Da — veste nisem vajena, da mi kdo storii kako ljubay."

— "Uboga Ančka," sem zdihnil, in se primaknjal k zarudeli ženski. "Uboga Ančka — tako živiljenje je pač malo veselo!" Jaz bi Vas rad potolažil. In pri teh besedah sem Ančko rahlo poljubil na svetoče lice. "Kar bi bilo v mojih močeh, bi vse storil, da bi Vam olepel živiljenje. — A Vi, nečete, trdrovatica?"

Nič odgovora. Ančka je povesila oči, a videl sem, kako se ji dvigajo prisotne razburjenosti.

— "Ali, nečete, Ančka?"

Zopet nič odgovora.

— "Ali, nisem po Vašem okusu? Jaz Vas imam neskončno rad — in poljubil sem jo na ustni. Vrnila mi je ta poljub vroče, strastno in to mi je pričalo, da jih nisem zopern."

— "Ljubljena Ančka — saj besedo mi privoščite. — Kaj Vas zadržuje, da ne pride na moje srce? Oziri na mož?"

— "Ah, na mož ne mislim," je zdaj odgovorila Ančka, ali —".

— "Torej? Bodи moja, sladka, ljubljena Ančka."

— "Ali — to je vendar greh," je zdihnila ljubka žena.

— "No, da — pa ne posebno velik," sem jo miril.

— "Tako velik pa vendar, da ga moram pri spovedi povediti. In kaj bi rekli gospod dekan?"

— "Ali, ljubo srčice, kaž ne veš, da sem tudi jaz božji namestnik prav tako kakor gospod dekan, in da imam jaz ravno tako oblast odpuščati grehe kakor dekan?"

— "Vem — a jaz hodim h gospodu dekanu k spovedi, kar sem živa."

— "To vendar nič ne de."

— "Kaj naj ga zapustim? Veste, tegu ne bi rada storila. Gospod dekan so mi bili vedno kakor oče — še boljši so bili kakor pravi moj oče. Če bi izstala, bi takoj slušili, da sem zašla na napaha pota —".

— "Ali, ljuba Ančka, saj ni treba da zapustite svojega spovednika. Le ostanite pri njem. Stvar se lahko tako napravi, da boš namesto enega spovednika imela dva, dekan in mene. Česar ne boš hotelova povedati pri dekanu, povedala boš pri meni. Ali me razumeš?"

— "O, da! A je li to dovojeno?"

— "Seveda, saj bi ti sicer tega ne predlagal. Sicer pa vzamem vse jaz na svojo vest; za vse bom jaz odgovoren pred Bogom, ne ti; ljubo srce, si lahko povsem mirna."

Wilke

Zanesljivi fotograf

391-393 Blue Island Ave. cor 14th Pl.

20letna skupina v izdelovanju NAJBOJIŠIH, NAJLEPSIH, NAJFINEJŠIH in NAJMUDREJŠIH

Fotografij.

Zenitvanjske slike posebnost.

N

Vedel sem dobro, da cerkev tega ne dopušča, da oboja tako postopanje — a nisem se brigal za to, kakor se toliko drugih duhovnikov ne briga.

— Ali si zdaj pomirjena, Ančka?

Malo se je zamislila, potem je zarndela do las in naslonil glavo na mojo ramo, dihnila komaj silno odločilni: "Da".

Ta "da"! V njem je bilo toliko gorenčnosti, toliko ljubezni, da sem kar strepelat in da mi je zavrela kri. Ta "da" je bil celo pesem ljubezni, sinfonija strasti, s to besedo je bilo rečeno: "Jaz te ljubim! — Jaz sem tvoja! — Popolnoma tvoja! Z dušo in telom! — Tu me imas — vsemi me!"

Držala sva se v strastnem objemu in moje ustne so pile ljubezen iz njenih ust. In ko sem se potem prepričal o njenih čarih, sem vzklikanil: "Bog je res velik v svojih delih — Magnus Dominus in operibus suis — — —"

Ančka je ostala celo popoldne pri meni in šele odšla, ko se je zmratio. Pri odhodu sem ji podaril za spomin lepo zlato srce z zlato verižico, katerega je bila tako vesela, da me je neštečokrat objela in poljubila ter mi zatrjevala, da me bo ljubila vse svoje življenje in da je pripravljena tudi moža zapustiti, če bi to jaz želel.

Sprenil sem jo do hišnih vrat in tam sem naletel na dekanovo sestro. To srečanje ni mi bilo ljubo, a zato sem Ančko hitro odslobil ter pristopil k dekanovi sestri, da bi se nekoliko pošalil. Komaj pa sem požil roko na njen ramo, me je že na palnila od sebe in mi z rezkim pogledom zalučala v obraz besede:

"Spravite se proč — Vi tudi niste nič boljši kakor drugi."

Ta izraz preziranja me je sicer jezik, a še bolj me je jezilo spoznanje, ki mi je prinesel ta prizor, da sta namreč dekan in njegova sestra dobro podučena o mojem počenjanju, dasi sem je skrbno prikrival, in da me zaničujeta. To mi je tudi pojasnilo, zakaj se me je dekan ogibal, kolikor je le mogel, in zakaj soseda župnika Urbana "slučajno" ni bilo nikdar doma, kadar sem ga obiskal. Toda spomin na urice sladke ljubezni, ki sem jih popoldan vžil, je oblake te nevolje hitro pregnal in ko sem zvečer v svoj dnevnik zabeležil dogodek tega dne, sem dostavil: "Dies albo notanda lapillo".

PROŠNJA.

Rojakinjo Marijo Koffalt v Clevelandu, O., doma iz Belokranjine, je zadela pred nekaj meseci huda nesreča. Zgubila je \$383 v varstvu izročenega, trijega denarja ter več časa zaman oglaševala v listih, da bi dobila denar nazaj. Več mesecev je prikrivala žena ta udarec svojemu možu, dokler ni upnik naenkrat zahteval svoj denar, katerega je rabil, da kupi neko posestvo v stari domovini. Tako je prišla vsa zadava na dan. Žena je sedaj s svojimi lačnimi otroci zavrnjena od svojega družega moža, vsled česar trpi silno pomanjkanje. S silnim naprom je spravila skupaj \$70, s katero svetoje poravnala del svoje zaveze. Potrka je že na vrata raznih farovžev, a vse zaman. Niti malega posojila ji niso hoteli farji izposlati. Žena se je menda sedaj prepričala, da farji le jemajo, dajo pa nič; da imajo dobre besede le na jeziku, v sreu pa ne. Edini Hribar ji je vrgel 50c v naročje in potem zbežal pred onemogoč in tarajočo ženo, kof jo je pustil celo iz svoje palace vreči. Taki so naši "lepi" Kristovi (?) namestniki!

Rojaki, ki ste boljši kot farji, durnite vsaj vsak po par centov, da so naša rojakinja vsaj deloma opomore in utesi glad svojim lačnim otrokom. Darove uaj se blagovoli pošiljati na ure. "Glas Svobode," vso svotico bomo točno odražali in to v listu naznani.

Ured. "Glas Svobode".

ROJAKOM

Potupočim in tukaj bivajočim, priporočam svoj novi, lepo urejeni

"SALOON"

Kjer točim vedno sveže pivo, razna fina vina in likerje. Postrežba točna, samo z umiškimi smotkami. Biljar v hiši. Potniki dobe čedno prenočisce.

Za obilen poset se c. rojakom priporoča

Leonard Puh lastnik
9950 Avenue N S. CHICAGO, ILL.

Socialni klub v Clevelandu ima svoje redne seje vsak petek ob 8. uri zvečer na Clifton Str. 13.

RAZNO.

Bitka v Kurji vasi pri Ljubljani. 18. m. m. zvečer je nastal na plesni veselici v neki gostilni na Dolenski cesti prepr in pretej med laškimi delavci in drugimi gosti. Metali so stole, vrčke, steklenice in kožarce semterje. Več oseb je bilo poškodovanih.

Ustreljenega

so našli 12. m. m. na travniku poleg Stehanje vasi 54letnega Ilyana Stalzerja. Sumi se, da ga je kakšen lovec iz neprevidnosti ustrelil na lov.

Visoka starost,

V Borovljah na Hrvatskem je umrl Gliša Kalanj v 106. letu starosti. Bil je čvrst mož, ki je do zadnjega časa opravljal vsa hišna dela. — V Virju živi neka Karolina Hitler, ki je dopolnila 107. leto.

Oduren zločin.

Dekle Mara Malivuk iz Dubojea v brodskem okraju, je živila pri svoji materi Savi, ki se je omogožila s kmetom Simo Milinkovićem v Kobušu. Za materinim hrbitom je začela Mara ljubavno razmerje s svojim očimom Simo. Posledica tega je bila, da je nedavno Mara rodila zdravo moško dete, ko ni bilo matev doma. Otroka je takoj zadavila nakar sta truplo z očimom zavila v njegovo srajco ter ga je očim nesel k Savi in vrgel v vodo. Truplo so orožniki našli na bosanski strani ter Maro in njenega očima izsledili ter zaprili.

Spovednica št. 13.

Pod naslovom "Venera v spovednicu" poroča časopis iz Seville o naravnost groznih stvarev v cerkvi San Vicente v Sevilli. Cerkev je shajališče vsakovrstnih zaljubljenic, poseb dojavalcu opravlja župnikov sorodnik, a skupičeli si z župnikom delita. Ta bogoljubni mož dovaja ljubezni žejnim ženam in dekljam pripravne moške, kar mu nosi cvečoč dohodke. Župnik je pa tudi dovolil, da smejo moški sedati v spovednico, njih ljubice pa poklekajo k okenu ter razkrivajo svoje srce; napravil je tudi narobe, in koncem "spovedi" gre ženska v spovednico, da svojemu spovedniku poljubi roko. Nedavno pa je prislo do velikega škandala, ker je cerkevni služabnik privadel neki pohotni Meselin kar tri moške naenkrat, katerih vsaki je do tedaj misil, da je edini njen ljubimec. Ženski in dojavalcu bi bila pač slaba predala, aki bi ne bila ušla v zakristijo ter se tam zaklenila. Ko so duhovnika opozorili na to nesramno početje, je baje rekel: "Ta nedolžna igra nikomur ne škoduje. Naj matere in može pažijo na svoje hčere in žene." Klérkalni listi španški se dosedaj niso teh poročili tajiji.

Nov svetnik.

Sv. Anton Padovanski je povodil priljubljen svetnik, ker dela na kredit. Kdor ima kako željo — sededa mora imeti tudi precej tiste trdne vere, ki se imenuje babjeverstvo — ako bi namreč kdo rad našel tako zgubljeno reč, dobil kako službo itd., treba se mu je priporočiti temu dobremu svetniku, in šele po urednjeni želji se mu plača v govorini ali pa tudi v pridelkih. Posebno na Francoskem sv. Anton Padovanski dosti "nese". V Parizu imajo menihov v Rue Auteaux tega svetnika v svoji cerkvi, pred altarjem pa obsežno puščo. In v to pusti se je izplačalo svetniku na račun in obrestih toliko, da so si menih zgradili hišo za 600.000 francov. Menih v Angersu pa so bili sv. Antonu v Parizu nevoločljivi. Razglasili so, da njihov svetnik "sv. Ekspedit" dela mnogo cenej kot sv. Anton. Vrhutega oskrbuje sv. Anton le posle "za boljše sloje", dōčim "sv. Ekspedit" ni nikje prenijek, aki ima le "trdno vero" in par sousov v žepu. In res je čudodelni "sv. Ekspedit" vladil ceneju davanju zlasti v enem letu 4000 fr. Sicer je nekaj položni in učeni opati našel, da "sveti Ekspedit" ni nikdar živel, a to nič ne de, saj bi se isto lahko o marsikaterem drugem svetniku dokazalo: da le obstoji njegova firma, dřugo bodo že duhovniki sami preskrbeli. In tako bo "sv. Ekspedit" še marsikaterega načinka odjeljal sv. Antonu Padovanskemu.

NOVA TVRTOVKA PERKO & CO.

Priporoča rojakom razna najboljša vina in importirani "viski". Kogišče na razpolago.

1214 BOHMAN AVE. PUEBLO.

Društvene vesti.

Društvo sv. Petra in Pavla Pozivlja vse svoje ude, da se zanesljivo udeleže zborovanja vsakega 15. v mesecu v dvorani na S. Santa Fe Ave. st. 1207 PUEBLO, COLO.

Bratsko društvo: "SOKOL" spadajoči k J. S. K. J. ima svoje redne seje vsako tretjo nedeljo v mesecu v dvorani na 502 S. Santa Fe Ave. Društveni zdravnik je Dr. Chr. Argyr na 1210 Berwind Ave.

K mnogobrojnem pristopu v čelo društva vabi vladne

ODBOR. PUEBLO, COLO.

Slovensko podporno bratsko društvo "SOKOL" v Clevelandu, O., ima redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v "union dvorani" na St Clair St. Društveni zdravnik je dr. Kehres. Kdor hoče pristopiti k društvu naj se zgledi pri Jacob Hočvarju 35 Diemer Street, ali pa pri Louis Recherju St Clair St. 1223. Bratje agitirajte v prid društvu!

ODBOR.

Bratsko društvo: "SOKOL"

v Clevelandu, O., ima redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v "union dvorani" na St Clair St. Društveni zdravnik je dr. Kehres. Kdor hoče pristopiti k društvu naj se zgledi pri Jacob Hočvarju 35 Diemer Street, ali pa pri Louis Recherju St Clair St. 1223. Bratje agitirajte v prid društvu!

ODBOR.

Bratsko društvo: "SOKOL"

v Clevelandu, O., ima redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v "union dvorani" na St Clair St. Društveni zdravnik je dr. Kehres. Kdor hoče pristopiti k društvu naj se zgledi pri Jacob Hočvarju 35 Diemer Street, ali pa pri Louis Recherju St Clair St. 1223. Bratje agitirajte v prid društvu!

ODBOR.

Bratsko društvo: "SOKOL"

v Clevelandu, O., ima redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v "union dvorani" na St Clair St. Društveni zdravnik je dr. Kehres. Kdor hoče pristopiti k društvu naj se zgledi pri Jacob Hočvarju 35 Diemer Street, ali pa pri Louis Recherju St Clair St. 1223. Bratje agitirajte v prid društvu!

ODBOR.

Bratsko društvo: "SOKOL"

v Clevelandu, O., ima redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v "union dvorani" na St Clair St. Društveni zdravnik je dr. Kehres. Kdor hoče pristopiti k društvu naj se zgledi pri Jacob Hočvarju 35 Diemer Street, ali pa pri Louis Recherju St Clair St. 1223. Bratje agitirajte v prid društvu!

ODBOR.

Bratsko društvo: "SOKOL"

v Clevelandu, O., ima redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v "union dvorani" na St Clair St. Društveni zdravnik je dr. Kehres. Kdor hoče pristopiti k društvu naj se zgledi pri Jacob Hočvarju 35 Diemer Street, ali pa pri Louis Recherju St Clair St. 1223. Bratje agitirajte v prid društvu!

ODBOR.

Bratsko društvo: "SOKOL"

v Clevelandu, O., ima redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v "union dvorani" na St Clair St. Društveni zdravnik je dr. Kehres. Kdor hoče pristopiti k društvu naj se zgledi pri Jacob Hočvarju 35 Diemer Street, ali pa pri Louis Recherju St Clair St. 1223. Bratje agitirajte v prid društvu!

ODBOR.

Bratsko društvo: "SOKOL"

v Clevelandu, O., ima redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v "union dvorani" na St Clair St. Društveni zdravnik je dr. Kehres. Kdor hoče pristopiti k društvu naj se zgledi pri Jacob Hočvarju 35 Diemer Street, ali pa pri Louis Recherju St Clair St. 1223. Bratje agitirajte v prid društvu!

ODBOR.

Bratsko društvo: "SOKOL"

v Clevelandu, O., ima redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v "union dvorani" na St Clair St. Društveni zdravnik je dr. Kehres. Kdor hoče pristopiti k društvu naj se zgledi pri Jacob Hočvarju 35 Diemer Street, ali pa pri Louis Recherju St Clair St. 1223. Bratje agitirajte v prid društvu!

ODBOR.

Bratsko društvo: "SOKOL"

v Clevelandu, O., ima redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v "union dvorani" na St Clair St. Društveni zdravnik je dr. Kehres. Kdor hoče pristopiti k društvu naj se zgledi pri Jacob Hočvarju 35 Diemer Street, ali pa pri Louis Recherju St Clair St. 1223. Bratje agitirajte v prid društvu!

ODBOR.

Bratsko društvo: "SOKOL"

v Clevelandu, O., ima redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v "union dvorani" na St Clair St. Društveni zdravnik je dr. Kehres. Kdor hoče pristopiti k društvu naj se zgledi pri Jacob Hočvarju 35 Diemer Street, ali pa pri Louis Recherju St Clair St. 1223. Bratje agitirajte v prid društvu!

ODBOR.

Bratsko društvo: "SOKOL"

v Clevelandu, O., ima redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v "union dvorani" na St Clair St. Društveni zdravnik je dr. Kehres. Kdor hoče pristopiti k društvu naj se zgledi pri Jacob Hočvarju 35 Diemer Street, ali pa pri Louis Recherju St Clair St. 1223. Bratje agitirajte v prid društvu!

ODBOR.

Bratsko društvo: "SOKOL"

v Clevelandu, O., ima redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v "union dvorani" na St Clair St. Društveni zdravnik je dr. Kehres. Kdor hoče pristopiti k društvu naj se zgledi pri Jacob Hočvarju 35 Diemer Street, ali pa pri Louis Recherju St Clair St. 1223. Bratje agitirajte v prid društvu!

ODBOR.

Bratsko društvo: "SOKOL"

v Clevelandu, O., ima redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v "union dvorani" na St Clair St. Društveni zdravnik je dr. Kehres. Kdor hoče pristopiti k društvu naj se zgledi pri Jacob Hočvarju 35 Diemer Street, ali pa pri Louis Recherju St Clair St. 1223. Bratje agitirajte v prid društvu!

ODBOR.

Bratsko društvo: "SOKOL"

v Clevelandu, O., ima redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v "union dvorani" na St Clair St. Društveni zdravnik je dr. Kehres. Kdor hoče pristopiti k društvu naj se zgledi pri Jacob Hočvarju 35 Diemer Street, ali pa pri Louis Recherju St Clair St. 1223

